

UWARUNKOWANIA
SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ W POLSCE
– ASPEKTY PRAWNE I SOCJOLOGICZNE

Pod redakcją Teresy Mróz

Temida2

Białystok 2012

Poszczególne rozdziały opracowali:

Doroszevska Antonina: IV

Drozdowska Urszula: I § 1, 2, 3, 4 pkt 1, § 5, 6, II, III § 1,2, 4, 6, V

Mróz Teresa: wstęp, V

Sikorski Sebastian: II, III § 5, 6

Zemke-Górecka Agnieszka: I § 3 pkt 1, § 4 pkt 2, III § 3, 6

Rada programowa Wydawnictwa Temida 2:

Leonard Etel, Marian Grzybowski, Adam Jamróz, Dariusz Kijowski, Cezary Kosikowski, Adam Lityński, Emil Pływaczewski, Stanisław Prutis, Eugeniusz Ruśkowski, Walerian Sanetra, Halina Święczkowska, Bogdan Wierzbicki

Redaktor naukowy wydawnictwa:

Cezary Kosikowski

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopiowaniem – bez pisemnej zgody wydawcy lub autora.

Praca naukowa finansowana ze środków na naukę
w latach 2008–2011 jako projekt badawczy

Recenzent:

Adam Górski

ISBN 978–83–62813–26–1

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Jerzy Banasiuk*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta: *Bogumiła J. Mancewicz*

Wydawca: **Temida 2**

Przy współpracy

Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

© Copyright by Temida 2, Białystok 2012

Spis treści

Wykaz skrótów.....	9
Wstęp	13

ROZDZIAŁ I

ZASTOSOWANIE PODSTAWOWYCH MODELI ORGANIZACJI OPIEKI ZDROWOTNEJ W SYSTEMACH ZDROWOTNYCH WYBRANYCH KRAJÓW

§ 1. Uwagi wprowadzające	17
§ 2. Podstawowe modele organizacji opieki zdrowotnej.....	21
1. Model Bismarcka w systemie opieki zdrowotnej w Niemczech	21
2. Model Beveridge'a w systemie opieki zdrowotnej Wielkiej Brytanii	29
§ 3. Warianty modelu Bismarcka	35
1. System opieki zdrowotnej obowiązujący w okresie II Rzeczypospolitej	35
2. Francuski system opieki zdrowotnej.....	40
§ 4. Warianty modelu Beveridge'a.....	45
1. Szwedzki system opieki zdrowotnej	45
2. Włoski system opieki zdrowotnej	49
§ 5. System organizacji służby zdrowia w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jako przykład modelu obowiązującego w krajach tzw. obozu socjalistycznego	54
§ 6. Wnioski	59

KSZTAŁTOWANIE SIĘ SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ W POLSCE PO PRZEMIANACH
USTROJOWYCH 1989 R.

§ 1. Uwagi wprowadzające	63
§ 2. Projekty i próby reform systemu opieki zdrowotnej po 1989 r.	64
§ 3. System powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych.....	73
1. Zasady powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego	73
2. Pozycja i zadania kas chorych w systemie powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych.....	77
3. Status prawny publicznych zakładów opieki zdrowotnej	83
§ 4. Zmiany w systemie powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych w latach 2001–2004	86
§ 5. Zasady udzielania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych według ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r.	92
1. Problematyka limitowania świadczeń zdrowotnych	92
2. Koszyk świadczeń gwarantowanych.....	99
3. Status prawny, kompetencje i pozycja Narodowego Funduszu Zdrowia w systemie opieki zdrowotnej.....	105
4. Uprawnienia ministra właściwego ds. zdrowia oraz innych organów administracji rządowej w obowiązującym systemie opieki zdrowotnej	115
5. Status prawny jednostek samorządu terytorialnego w systemie opieki zdrowotnej	123
§ 6. Wnioski	127

GŁÓWNI „AKTORZY” W OBOWIĄZUJĄCYM SYSTEMIE OPIEKI ZDROWOTNEJ
W POLSCE I ICH STATUS PRAWNY

§ 1. Uwagi wprowadzające	131
§ 2. Status prawny pacjenta	132
1. Normatywne pojęcie pacjenta i świadczenia zdrowotnego a definicja świadczeniobiorcy i świadczenia opieki zdrowotnej ..	132
2. Prawo pacjenta do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej	137
3. Prawo pacjenta do przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych procedury określającej kolejność świadczeń zdrowotnych	144
4. Przegląd sankcji prawnych powstałych z tytułu naruszenia prawa pacjenta do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej i prawa do „kolejki medycznej”	147
§ 3. Status prawny podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych w systemie opieki zdrowotnej	154
1. Uwagi wprowadzające	154
2. Działalność lecznicza jako działalność gospodarcza	155
3. Działalność lecznicza jako działalność gospodarcza regulowana ..	158
4. Pojęcie podmiotu wykonującego działalność leczniczą	162
5. Podmioty lecznicze i praktyki zawodowe	164
6. Podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami	166
7. Przekształcenia podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą w spółkę kapitałową	168
8. Kontrola i nadzór podmiotów prowadzących działalność leczniczą	169
§ 4. Samorządy zawodów medycznych i ich rola w systemie opieki zdrowotnej	171

Spis treści

§ 5. Problematyka dobrowolnych, dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych.....	173
§ 6. Wnioski.....	181

ROZDZIAŁ IV

FUNKCJONOWANIE SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ W POLSCE
W ŚWIELE BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH

§ 1. Metodologia badania.....	185
§ 2. Wyniki badań.....	189

ROZDZIAŁ V

UWAGI I WNIOSKI *DE LEGE LATA* I *DE LEGE FERENDA* (202)

Bibliografia.....	215
Wykaz cytowanych aktów prawnych.....	223
Wykaz cytowanych orzeczeń.....	228